Διάφορα
Συνεργατισμός
Αμμόχωστος
Εγκλήματα
Πάφος
Αρχαιότητες

Η ΒΟΥΛΗ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

Ἔντιμοι Κύριοι Νομοθέται,

Μεγάλην αἰσθάνομαι τέρψιν, χαιρετίζων σήμερον τὸ νέον Νομοθετικὸν Συμβούλιον τὸ διορισθὲν καὶ ἐκλεγὲν μετὰ τὸ πέρας τῆς τελευταίας συνόδου. Καὶ ἐκεῖνα μὲν τῶν Ἐντίμων Μελῶν, ἅπερ εἶχον ἔδρας ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, χαιρετίζω ὡς παλαιοὺς φίλους καὶ συναδέλφους, τοῖς δὲ νεωστὶ ἐκλεγεῖσι μέλεσι προσφέρω τὰ συγχαρητήριά μου ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων ἀπονεμηθείσῃ αὐτοῖς ὑψηλῇ τιμῇ. Εἶμαι δὲ βέβαιος, ἐκ τῆς δύο συνόδων τοῦ τελευταίου συμβουλίου πείρας μου, ὅτι ἡ νέα αὕτη Ὁμήγυρις ἐργασθήσεται μετὰ θερμοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς Κύπρου καὶ ὅτι ἡ νῆσος ὠφεληθήσεται ἀπὸ τῶν μόχθων αὐτῆς.

—Ἡ χορηγία τῶν 50,000 λιρῶν.

Χαίρω δυνάμενος, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς τὸ νέον Συμβούλιον προσφωνήσει μου, νὰ εἴπω ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς χώρας βελτιοῦται καὶ ὅτι, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἶναι νῦν, εἴπερ ποτὲ ἐν προσφάτοις χρόνοις, ὑγιεστέρα καὶ μεστοτέρα εὐελπίδων ἐπαγγελιῶν. Σὺν τῇ προσδοκίᾳ δὲ παγίου παρὰ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Θησαυροφυλακίου ἐπιχορηγήματος 50,000 λιρῶν, φαίνεται πιθανὸν ὅτι ἡ μὲν πίστις τῆς νήσου ἀποκατασταθήσεται, ὁ δὲ λαὸς ἀνακουφισθήσεται τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ ἡ γενικὴ πρόοδος καὶ ἀνάπτυξις διευκολυν-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ελευθερία ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ 1907

θήσεται. Εἰλικρινῶς πιστεύω ὅτι, τῇ θείᾳ εὐλογίᾳ, ὑπάρχει νῦν λαμπρὸν τῇ Κύπρῳ μέλλον, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ἐντυπώσω ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐνθ δὲ ἀντιπροσωπευομένου λαοῦ ὅτι πολλὴ ἀπαιτηθήσεται ὑπομονὴ καὶ πολλὴς μερίμνης καὶ ἐργασίας ἔσεται χρεία, πρὶν ἡ ἡ νῆσος δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ ὁλοσχερῶς ἐκ τῆς παρούσης αὐτῆς χρισίμου καταστάσεως. Αἱ ἱκανοποιητέαι ὑποχρεώσεις εἶναι ἐκτάκτως βαρεῖαι, τὸ δ' ἐπιχορήγημα ἀπαιτηθήσεται ὁλόκληρον καὶ δὲν πρέπει, ἀπέναντι τῶν δυσκολιῶν τῆς χώρας, νὰ διατεθῇ ἐλαφρῷ τῷ τρόπῳ.

—Τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον.

Ἡ ἐμπορία τῆς νήσου διετηρήθη καλῶς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ὅ τε ἀριθμὸς καὶ ἡ χωρητικότης τῶν ξένων πλοίων ἔδειξεν σημαντικὴν αὔξησιν καὶ τὸ ἀκτοπλοϊκὸν ἐμπόριον ἔδειξεν ἐπίσης ἀντίστοιχον βελτίωσιν. Ἡ δὲ εἰσαγωγὴ καὶ ἡ ἐξαγωγὴ παρουσίασαν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1905, αὐξομένην ἀνάπτυξιν καὶ αἱ τῶν ἀλλοδαπῶν τελῶν καὶ τῶν ἐγχωρίων φόρων καταστάσεις ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικαί. Αἱ εἰς κεράτια, ὀπώρας, βάμβακα, βομβύκια, προβάτεια δέρματα, ἄχυρα καὶ γύψον, συναλλαγαὶ ηὐξήθησαν μεγάλως, ἀλλ' ἡ ἐξαγωγὴ ζώων, δημητριακῶν καρπῶν, σταφίδων, οἴνου καὶ σπόγγων δὲν ὑπῆρξεν ὅσον ἐν τοῖς προηγουμένοις ἔτεσι μεγάλη. Ἡ συγκομιδὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἐπεδείξατο καὶ π λιν αὔξησιν ἐν σίτῳ, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν ὀρόβῳ, ἀλλ' αἱ αὐξήσεις αὗται ὑπερεντεσταθμίσθησαν ὑπ' ἰσχυροτέρας συγκομιδῆς κριθῆς καὶ βρώμης.

—Περιουσία Ταμευτικῆς Τραπέζης.

Σχετικῶς πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ τῆς νήσου εὐημερίαν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐάρεστον τὸ ὅτι αἱ ἐν τῇ Ἀποταμιευτικῇ Τραπέζῃ καταθέσεις ἀνῆλθον ἀπὸ 2,446 λιρῶν κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1905 εἰς 4,025 λίρας κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον τοῦ 1906.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ελευθερία ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ 1907

—Τὰ κέρδη καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου.

Πληροφοροῦμαι ὅμως ὑπὸ τῶν οἰκονομολογικῶν συμβούλων μου ὅτι ἡ ἐν τῇ νήσῳ εἰσροὴ κεφαλαίων συνεπιφέρει καὶ τινας οἰκονομικὰς καὶ οὐχὶ παντελῶς ἀποδεκτὰς συνθήκας· οὕτως ἡ ἀναλογία τοῦ κέρδους ἐλαττοῦται, τὸ ἡμερομίσθιον καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου αὐξάνονται καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπέρχεται σταθερὰ τοῦ χρυσοῦ ὑποτίμησις μετὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς οἰκονομικοῦ ἐπακολουθήματος, τῆς γενικῆς, δηλονότι, ὑψώσεως τῶν τιμῶν.

—Οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ ὕψωσις αὕτη τῶν τιμῶν ἦχθη λίαν προεξεχόντως εἰς γνῶσίν μου διὰ τῶν παραπόνων πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ λειτουργῶν περὶ τοῦ ὅτι οἱ μισθοὶ αὐτῶν δὲν τυγχάνουσι πλέον ἀνάλογοι πρὸς τὰς δαπάνας τοῦ βίου. Ἐμελέτησα τὸ πρᾶγμα τοῦτο μετὰ πλείστης προσοχῆς καί, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ βίου ἐν Κύπρῳ εἶναι, καθόλου εἰπεῖν, ἀνώτεραι ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, εἶμαι, ἐν τούτοις, ὑπόχρεως νὰ ἀνομολογήσω ὅτι οἱ λειτουργοί ἐκεῖνοι, ὧν οἱ μισθοὶ εἶναι ἐλάσσονος κλίμακος τῆς τῶν συνήθως ἐν τῇ ἀποικιακῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποτιμωμένων, δὲν ἀνταμείβονται ἐπαρκῶς ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσεσιν. Εἶναι δὲ ἀτυχῶς πρόδηλον ὅτι αἱ πρόσοδοι τῆς νήσου δὲν ἐπαρκοῦσι νῦν οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτρέψωσι γενικὴν τῶν δημοσίων μισθῶν αὔξησιν, ἀλλ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ θύραις ἔτους θὰ ὑποβάλω τῇ ὑμετέρᾳ σκέψει μικράς τινας αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἀνταμοιβῶν, οἵαι θέλουσιν ἔν τινι μέτρῳ, παράσχει ἀνακούφισιν τοῖς νῦν σκληρῶς πιεζομένοις.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ελευθερία ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ. 1907

—Ἡ ὑπερτίμησις τοῦ κρέατος.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν περὶ τοῦ ὅτι ὁ βίος κατέστη λίαν δαπανηρός, δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ προσοχή μου ἐπεστράφθη εἰς ταραχήν τινα, ἐγερθεῖσαν ἕνεκα τῆς εἰς Αἴγυπτον ἐξαγωγῆς προβάτων, εἰς ἣν ἀπεδόθη τὸ ἐκρύθμως ὑψηλὸν τῆς τιμῆς τοῦ προβατείου κρέατος. Ἐξήτασα τὰς τελωνιακὰς καταστάσεις τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1906 ἐξαγωγῆς προβάτων καὶ δὲν ηὗρον τὸν τούτων ἐξαχθέντα ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους.

—Ἡ δημοσία ὑγεία.

Ὁ ἀρχίατρος μὲ πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ ὑγεία τῆς νήσου ὑπῆρξε καλλίστη καὶ ὅτι, τῇ ἐξαιρέσει προσφάτων τινῶν κρουσμάτων εὐλογίας ἐν τῷ διαμερίσματι Λευκωσίας οὐδεμία λοιμώδης ἢ κολλητικὴ νόσος ἐνέσκηψε. Δὲν ὑπῆρξε δυνατὸν νὰ δημιουργηθῶσι τὰ τοσοῦτον εὐκτεῖα τυγχάνοντα Φθισιατρεῖα, ὧν ἡ ἀνάγκη σθεναρῶς ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Συμβουλίου, ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ἰατρικὸν προσωπικὸν ηὐξήθη καὶ κατὰ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς ἐπιβούλου ἐκείνης νόσου ἐπιβάλλονται, κατὰ τὸ ἐνόν, σύντονα προφυλακτικὰ μέτρα.

—Ὁ σιδηρόδρομος.

—Ἡ γραμμὴ Λάρνακος—Λευκωσίας.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπὶ τὰ πρόσω στρῶσις τοῦ σιδηροδρόμου καὶ νῦν τὴν μεταξὺ Ἀμμοχώστου καὶ Μόρφου χώραν διατρέχουσιν ἁμαξοστοιχίαι. Ἀσμενος δὲ παρετήρησα ὁριστικὴν βελτίωσιν ἐν τοῖς ἐσόδοις τῆς γραμμῆς καὶ ὑπάρχει ἐπιχρῶν λόγος νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι μετὰ σμικρᾶς τινος αὐξήσεως τοῦ κινητοῦ ὑλικοῦ, τὰ οἰκονομολογικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἔσονται ταχέως

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Επιστερια ..ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ. 1907

ἱκανοποιητικ . Ὁ σιδηρόδρομος τυγχανει λίαν ἀρκούντως καλῆς ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ λιμοῦ καί, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ βραχέος χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσε λειτουργῶν, ἔχει ἤδη εὐδοκιμήσει ἐν σημαντικῷ μέτρῳ. Ἡ οἰκονομικὴ τῆς χώρας κατ στασις δὲν ἐπιτρέπει εἰσέτι νέαν τινὰ σιδηροδρομικὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἡ αὐξανομένη ἐπιτυχία τῆς ὑπαρχούσης γραμμῆς ὑποβαλλει τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ πλείων αὐτῆς ἐπέκτασις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον.

Ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο ἔχω νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς ὅτι ψήφισμά τι τοῦ τελευταίου Συμβουλίου περὶ τῆς στρώσεως σιδηροδρόμου μεταξὺ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας ὑπεβλήθη δεόντως ὑπ' ἐμοῦ τῇ σκέψει τῆς κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ ὅτι αὕτη μοὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ὑφ' ἑταιρείας κατασκευῆς οἱουδήποτε ἐν Κύπρῳ σιδηροδρόμου δὲν δύναται νὰ γένηται ἀποδεκτή.

—Ἡ ματαίωσις τῶν ἀρτεσιανῶν.

Μετὰ λύπης πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι τὸ τὰ μ λα πολυτὸν ἀρτεσιανὸν ὕδωρ καλῆς ποιότητος δὲν εὑρέθη εἰσέτι. Ἡ διάτρησις, ἕνεκεν τῆς φύσεως τῶν στρωμάτων, δι' ὧν ἐνεπήχθη ὁ σωλὴν ἐξηκολουθήθη μετὰ μεγ. λων δυσκολιῶν. Διετρήθησαν διάφορα ὑδροφόρα στρώματα καὶ ὕδωρ εὑρέθη ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀτυχῶς ἁλμυρὸν καὶ ἐπηύξησεν ἁπλῶς, σημαντικῶς, τὰς δυσκολίας τοῦ ἔργου. Τῆς δὲ διατρήσεως ἐξικομένης σχεδὸν εἰς τὰ ὅρια, ὧν μέχρι δύναντ.ι νὰ ἐμπηχθῶσιν οἱ σωλῆνες, γίνεται νῦν σκέψις ἂν δὲν εἶναι συνετὸν νὰ γένηται δοκιμὴ ἀλλαχοῦ, ἐν τόπῳ, δηλονότι, ὅπου ἐλπίζεται νὰ εὑρεθῇ βράχος ἐν εὐλόγῳ βάθει.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ. 1907

—Ὁ λιμὴν Ἀμμοχώστου.

Τὰ λιμενικὰ ἐν Ἀμμοχώστῳ ἔργα ἀπεπερατώθησαν καὶ παρεδόθησαν τῇ κυβερνήσει ὑπὸ τῶν συμβούλων μηχανικῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἐμπορία τοῦ λιμένους ἐκείνου βαίνει αὐξομένη.

—Τὰ ἀρδευτικά.

—Τὰ δημόσια ἔργα.

Τὰ ἀρδευτικὰ ἔργα ὑπῆρξαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπιτυχέστερα· ἠρδεύθησαν 1673 πλέθρα (acres) καὶ τὸ ἀποταμιευθὲν ὕδωρ δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὅλον. Οἱ δὲ πρόσφατοι πολλοὶ ὄμβροι κατεβίβασαν καὶ ἄλλα ὕδατα, ἅπασι δὲ αἱ ὑδραποθήκαι, τῇ ἐξαιρέσει μιᾶς, ἐπληρώθησαν καὶ ἡ νῦν ἀποταμιευμένη ποσότης ὕδατος ἐπαρκεῖ εἰς πᾶσαν ἐν τῷ ἔαρι καὶ ἴσως καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ ἀπαιτηθησομένην ἄρδευσιν.

Ἡ μακρὰ τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνομβρία, καθ' ἣν ἡ ὁδοποιία ἀπέβαινεν ἀδύνατος, καὶ ἡ διαδεχθεῖσα αὐτὴν κακοκαιρία καὶ ἐξαιρετικῶς πολλὴ ὄμβρησις προὐξένησαν μεγάλην βλάβην εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς γεφύρας ἐν ἀπαξαπάσῃ τῇ νήσῳ. Τὸ τμῆμα τῶν Δημοσίων Ἔργων ἐπεχείρησε τὰς ἐπισκευάς μετ' ἀξιοπαίνου ὀρθοπραξίας, αὐδεμιᾶς δὲ δαπάνης ἐγένετο φειδὼ καὶ αἱ συγκοινωνίαι ἀποκαθίστανται ταχέως εἰς πρέπουσαν κατάστασιν. Ἄξιον δὲ προσεπιλέγω ὅτι κατὰ τὸ ἔτος, πλὴν τῶν ἀναγκαίων διατηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν, ἐκτίσθη ἐπὶ τῶν χωριτικῶν ὁδῶν μέγας ἀριθμὸς γεφυρῶν καὶ καμαρωτῶν ὑπογείων ὀχετῶν (γεφυρουδίων).

—Ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐγκλημάτων.

Ἡ ἔκθεσις, ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ ἀρχιαστυνόμου περὶ τῆς μέχρι τῆς 31 λήξαντος Δεκεμβρίου γενικῆς τοῦ ἐγκλήματος καταστάσεως, εἶναι ἱκανοποιητική, τὰ δὲ κατὰ τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς περιουσίας σοβαρὰ ἐγκλήματα δεικνύουσιν ἐν ἀπαξαπάσῃ τῇ νήσῳ ἐλάττωσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ελευθερια ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ. 1907

—Βελτίωσις τοῦ λιμένος Λάρνακος.

—Κονδύλιον 21,500 λιρῶν.

Ἡ κατεπείγουσα ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν Λάρνακι ἀποβιβαστικῶν εὐκολιῶν ἐξηκολούθησε νὰ ἐπασχολῇ τὴν ἐμὴν προσοχήν, ἐπισκεφθεὶς δέ τις εἰς τὴν νῆσον ὑπὸ μέλους τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου τῶν κυρίων Κουβ, Υἱοῦ καὶ Μάθιους ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπινόησιν νέου σχεδίου καὶ δὴ τοιούτου, οἷον ἔτυχε τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐν Λάρνακι Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐμπορικοῦ σώματος. Τοῦ σχεδίου τούτου ἡ δαπάνη ὑπολογίζεται εἰς 21,500 λίρας, χαίρω δὲ δυνάμενος νὰ πληροφορήσω τὸ Συμβούλιον ὅτι ἐλάβον τὴν ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ἵνα τῇ ὑμετέρᾳ συγκαταθέσει, προβῶ εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ ἔργου δαπάνῃ τῶν γενικῶν προσόδων.

—Ἡ ἐξωτερικὴ συγκοινωνία.

Ἡ ἐπανίδρυσις τακτικῆς μεταξὺ Κύπρου καὶ Αἰγύπτου ἑβδομαδιαίας συγκοινωνίας ἐπετελέσθη, πιστεύω δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρείας Λεμεσοῦ παρεχομένη ὑπηρεσία δίδει γενικὴν ἱκανοποίησιν.

—Ὁ λιμὴν Πάφου.

Ἕνεκα τῆς μεγάλης πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Πάφου ὑφισταμένης ἀνάγκης, ἐπεχειρήθησαν προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ πρὸς ἄρσιν τῶν ὑπαρχόντων ἐμποδίων καὶ ἐξασφάλισιν ἀσφαλοῦς τῶν μικρῶν πλοίων προσβάσεως ἀναγκαῖος καθαρισμὸς δύναται ὁμοῦ μετὰ τῆς μηκύνσεως τῆς ἀποβάθρας, νὰ ἐκτελεσθῇ ἀντὶ δαπάνης, ὑπολογιζομένης εἰς 12,500 λίρας. Τὸ ἐν Λάρνακι ἐπιτελεστέον ἔργον ἔχει δικαίωμα προτεραιότητος ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς νήσου, ἀλλ' ἐλπίζω μετ' οὐ πολὺ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ὑμετέραν ἀρωγὴν πρὸς βελτίωσιν τοῦ μικροτέρου λιμένος.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: εφημερίδα ΗΜΕΡ. 27.19. Φεβρ 1907

—Τὸ Μουσεῖον.

Ἡ ἀνέγερσις καταλλήλου Μουσείου, περιποιοῦντος τιμὴν τῇ Κύπρῳ καὶ ὄντος ταμιείου προσφόρου καὶ ἐπαξίου τῶν ἐν τῇ νήσῳ πολυτίμων καὶ μοναδικῶν ἀρχαιολογικῶν θησαυρῶν, ἐπησχόλησε τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς ἐπιτροπείας τοῦ Μουσείου. Ὑπεβλήθησαν καὶ ἐξητάσθησαν διάφορα σχέδια καὶ ἐλπίζω νὰ δυνηθῶ κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις σύνοδον, νὰ συμβουλεύσωμαι ὑμῖν ὑπὸ τὴν οἰκονομολογικὴν τοῦ πράγματος ἔποψιν.

—Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς χώρας.

—Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἀστυνομικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους θὰ ἀπαιτήσῃ ἰδιάζουσαν παρ' ὑμῖν προσοχήν. Συνετάχθη οὕτως, ὥστε νὰ δεικνύῃ, σαφέστερον, νομίζω, ἢ πρότερον, τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς νήσου, νὰ συμπεριλαμβάνῃ δὲ πᾶν κονδύλιον προσόδου καὶ δαπάνης, ὅπερ ἔδει νὰ διέρχηται ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ὑμῶν. Προσεπάθησα, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν, νὰ ἱκανοποιήσω τὰς δημοσίας ἀνάγκας, ὡς αὗται μοὶ ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ὑμετέρων ἐν τῷ ἐντίμῳ τούτῳ Συμβουλίῳ προκατόχων καὶ, ἂν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς αὐτῶν ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις, ἔπραξα ὅμως πᾶν ὅ,τι κ λλιον ἠδυνάμην διὰ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ διαθέσει μέσων. Ὡς ἤδη ἐπληροφόρησα ὑμᾶς, τὸ ζήτημα τοῦ αὐξῆσαι μισθούς τινας τῶν κυβερνητικῶν λειτουργῶν ἔτυχε πλήρους ὑπ' ἐμοῦ μελέτης, ἀποτολμῶ δὲ νὰ συστήσω τῇ ὑμετέρᾳ ἐγκρίσει μικράς τινας αὐξήσεις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ηὐξημένων τοῦ βίου δαπανῶν. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τ ς δι' ἑνὸς καθ' ἡμέραν σελινίου μισθοδοτουμένης ἀστυνομίας δὲν μοὶ ὑπῆρξε δυνατὸν νὰ προτείνω γενικήν τινα αὔξησιν, ἀλλ' ἐποιησάμην πρόνοιαν, δι' ἧς πᾶς ὁ σῆμα καλῆς διαγωγῆς κατέχων θὰ δύνηται νὰ λαμβάνῃ καὶ τὸ τούτῳ συνδεδεμένον πρόσθετον χρηματικὸν ποσόν. Μέχρι τοῦδε ἡ περὶ τῆς ἐπὶ καλῇ διαγωγῇ δοτέας ἀμοιβῆς γενομένη πρόνοια ἦτο μόνον μερικὴ καὶ πολλοὶ τῶν τῆς ἀστυνομίας, κερδαίνοντες διὰ παραδειγ-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ. 1907

ματικῆς διαγωγῆς τὸ ταύτης διακριτικὸν σημεῖον δὲν εὗρισκον καὶ χρηματικὴν ἀμοιβὴν διαθέσιμον. Ἐὰν ἡ νῦν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ προτεινομένη πρόνοια τύχῃ τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως, πᾶς τις τῶν ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ἀναδεικνύμενος ἄξιος τοῦ τῆς καλῆς διαγωγῆς διακριτικοῦ σημείου, θὰ λαμβάνῃ καὶ τὴν εἰς ἣν οὕτω θὰ δικαιῶται πρόσθετον πληρωμήν. Τοῦτο θέλει, προσθέσει περὶ τὰς 600 λίρας εἰς τὴν τῆς ἀστυνομίας μισθοφορὰν, θέλει δὲ, ἐλπίζω, χρησιμεύσει ὡς παρόρμησις τοῖς ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ πρὸς παροχὴν ἱκανοποιήσεως ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

—Αὔξησις τοῦ κονδυλίου τῆς Παιδείας.

Διακαῶς ἐπόθησα νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ὡς σῦται μοὶ παρεστάθησαν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, καὶ νὰ αὐξήσω οὐσιαστικῶς τὴν τῇ παιδείᾳ δοτέαν βοήθειαν, ἀλλὰ τόγε νῦν ἔχον 500 μόνον λίρας ἠδυνήθην νὰ εὕρω πρὸς τοῦτο.

—Γεωργικὸν καὶ Δασονομικὸν Τμῆμα.

Θὰ εὕρητε ὅτι προτείνεται πρόνοια σημαντικοῦ ποσοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος καὶ δὴ τοιούτου ποσοῦ, οἷον θέλει, ἐλπίζω, διευκολύνει τὸν διευθυντὴν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν σπουδαίων καθηκόντων, εἰς ἃ δραστηρίως καταγίνεται.

Ὁλόκληρος ἡ δαπάνη τοῦ Δασονομικοῦ Τμήματος, ἧς μέγα μέρος ἐλαμβάνετο μέχρι τοῦδε ἐκ χωριστοῦ ταμείου, ὑποβληθήσεται νῦν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέγχῳ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ελευθερία ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ 1907

—Τὰ Δημόσια Ἔργα.

Ἡ εἰς δημόσια ἔργα προτεινομένη δαπάνη, δὲν θὰ ᾖ, κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις ἔτος, ἐπιδεκτικὴ μεγάλης τινὸς εὐρύνσεως ἕνεκα τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀποβάθρας Λάρνακος διατιθεμένου μεγάλου ποσοῦ, θὰ συνομολογήσητε δ' ἐμοί, ἐλπίζω, ὅτι ἡ τοῦ τελευταίου ἔργου ἐπείγουσα ἀνάγκη εἶναι ἐπαρκὴς λόγος ὅπως ἄλλα ἐπείγοντα ἔργα ἀναβληθῶσι πρὸς τὸ παρὸν χάριν αὐτοῦ. Ἐὰν δ' ἡ νῆσος εὐνοηθῇ διὰ καλῆς συγκομιδῆς καὶ ἐὰν τὰ προϋπολογιζόμενα ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἐπαληθευθῶσι, θὰ ἀπομείνῃ κατὰ τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους σμικρόν τι περίσσευμα, ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ, ἐλπίζω, τὸν πυρῆνα προσόδου, ἐφ' ἧς νὰ δύνηται νὰ στηριχθῇ ἡ πίστις τῆς χώρας καὶ ἥπερ θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ ἐν καιρῷ λιμοῦ ἢ δυστυχίας κατά τι μετὰ ταῦτα ἔτος.

—Ὁ φόρος τῆς δεκάτης.

Τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς καταργήσεως ἢ μετατροπῆς τῆς δεκάτης ἐπησχόλησε, συνῳδὰ τῇ ὑπ' ἐμοῦ τοῖς προκατόχοις ὑμῶν δοθείσῃ ὑποσχέσει σοβαρῶς τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐγένετο πρόοδός τις ἐν τῷ σχηματισμῷ σχεδίου, δι' οὗ ἡ νῦν ἀπὸ τῆς δεκάτης λαμβανομένη φορολογία νὰ δύνηται νὰ μετατεθῇ εἰς ἀλ-

Λοιπει γραμμη.

σκολίων καὶ, εἰ καὶ ἡ κυβέρνησις συμμερίζεται τὴν ὑπὸ πολλῶν ἐντίμων μελῶν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν ἵνα ἡ γεωργικὴ τάξις ἀπαλλαγῇ, ὡς οἷόν τε, τῶν ἀχωρίστων ἀπὸ τῆς συλλογῆς τῆς δεκάτης ἐνοχλήσεων, ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἵνα τὰ βάρη τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου αὐξηθῶσιν οὐσιωδῶς, ὅπως οἱ χωρικοί, εἰς οὓς πολλὴ ἤδη παρεσχέθη ἀνακούφισις, ἀπαλλαγῶσιν ἔτι μᾶλλον τῆς γενικῆς φορολογίας τῆς νήσου, ἧς δέον νὰ φέρωσι τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς μερίδιον. Προσέτι δὲ δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι εὐκταῖον, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῷ τοῦ λαοῦ, νὰ ὑποκατασταθῇ τῇ ἐν μεγάλῳ βαθμῷ κατ' ἀναλογίαν τῶν μέσων τοῦ λαοῦ, κυμαινομένῃ δεκάτῃ φόρος τις πάγιος, τοιοῦτος, δηλονότι, οἷος θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ λαοῦ.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΕΠΕΥΘΕΡΙΑ ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ 1907

Λόγῳ τῶν σκέψεων τούτων καὶ λαμβανομένου ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι σπουδαῖαι μεταβολαὶ ἐγένοντο προσφάτως ἐν τῇ γενικῇ φορολογίᾳ, ἐφάνη τῇ κυβερνήσει ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ἀναμείνωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταβολῶν τούτων, νὰ ἀναβάλωμεν δὲ πρὸς τὸ παρὸν πᾶν περὶ καταργήσεως τῆς δεκάτης σχέδιον.

—Ἐγγραφὴ καὶ ἐκτίμησις ἀκινήτων.

Δὲν ἔχω εὐρὺ νομοθεσίας πρόγραμμα νὰ θέσω ἐνώπιον ὑμῶν. Τὸ σπουδαιότατον μέτρον εἶναι νομοσχέδιον περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως τῶν κτημάτων, πραγματευόμενον ζήτημα μεγίστης πᾶσι τῆς γαιοκτήμοσι τῆς νήσου σπουδαιότητος.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἡ ἀπόρροια μέτρου, ὅπερ διετέλεσεν ἐνώπιον τοῦ τελευταίου Συμβουλίου καὶ ἐν ᾧ εἰδικὴ της ἐπιτροπεία οὔτε χρόνου οὔτε κόπου ἐφείσατο. Οἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ προκάτοχοι ὑμῶν ἐθεώρησαν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ ζητήματος σπουδαιότης ἐπέβαλλε τὴν ὑπὸ νέου Συμβουλίου μελέτην αὐτοῦ, καὶ τούτου ἕνεκα, τὸ νομοσχέδιον ἀνεβλήθη μέχρι τῆς παρούσης Συνόδου. Τὸ νομοσχέδιον μετεσχηματίσθη ὑπό τινας ἐπόψεις, λίαν δ' εἰλικρινῶς ἐλπίζω ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ θέλουσι τύχει τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως καὶ ὅτι, ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, θὰ κατορθώσητε νὰ παραγάγητε νόμον, ὅστις νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν μεγάλην τοῦ λαοῦ ἀνάγκην καὶ νὰ ἐνέγκῃ τὸ ἀπὸ χρόνου μακροῦ ἀνιαρὸν τοῦτο ζήτημα τῆς τῶν γαιῶν ἐγγραφῆς εἰς εὐάρεστον πέρας.

—Νομοσχέδιον περὶ Δημαρχείων.

Ἐνώπιον ὑμῶν τεθήσεται ἐπίσης σπουδαῖον νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ ὡς πρὸς τὰ Δημαρχεῖα ὑπάρχοντος νόμου. Ἀποβλέπει εἰς τὴν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ελευθερία ΗΜΕΡ. 27.19 Φεβρ. 1907

διόρθωσιν ἀνωμαλιῶν τινων ἐν τῷ παρόντι δημοτικῷ συστήματι καὶ εἶναι ἡ ἀπόρροια παραστάσεων γενομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν ὑμετέρων προκατόχων.

Καὶ ἄλλα μέτρα ἥσσονος πιθανὸν σπουδαιότητος προητοιμάσθησαν ὅπως τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν σκέψιν, ἄλλα δὲ πάλιν ἐνδεχόμενον, ἴσως, νὰ εἰσαχθῶσι προϊούσης τῆς συνόδου.

—Ὁ νόμος περὶ κολλητικῶν νοσημάτων.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς τελευταίας συνόδου εἶναι καθῆκόν μου νὰ πληροφορήσω τὸ ὑμέτερον ἔντιμον Συμβούλιον ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος δὲν ἐνέκρινε τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐπικύρωσιν τοῦ «περὶ προλήψεως κολλητικῶν νοσημάτων» νόμου. Τὸ περὶ τούτου ἐπίσημον γράμμα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τεθήσεται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἐνώπιον ὑμῶν.

Ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ζητημάτων τούτων, ἃ ἐμνημόνευσα ὑμῖν, Κύριοι, καὶ παντὸς ἄλλου, ὅπερ θὰ εἰσήγετο ἐν τῷ Συμβουλίῳ κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις Σύνοδον, πέποιθα ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἀρωγὴν καὶ σύμπραξιν.

—Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ.

Εἶναι ὁ μέγας πόθος τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐργάζηται ἐν ὑπερτάτῃ ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν αἱρετῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ εὐελπιστῶ ὅτι ἡ κατὰ τὰς προηγηθείσας τελευταίας δύο συνόδους τοσοῦτον εὐτυχῶς ἐπικρατήσασα σύμπνοια θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χώρας καὶ ἐπ' εὐτυχίᾳ τοῦ λαοῦ. Ἡ ὕπαρξις διχογνωμιῶν εἶναι ἀναπόφευκτος, ἀλλὰ τῇ κυβερνήσει ἔσται πάντοτε εὐπρόσδεκτος ἡ ὑγιὴς ἐπίκρισις, ἣν ἡ πεῖρα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ποιεῖ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων διευθύνσεως.

Εὐχόμενος ἵνα ἡ Θεία Πρόνοια καθοδηγῇ καὶ διευθύνῃ, κατὰ τὴν ἐπὶ θύραις Σύνοδον, τὰ ὑμέτερά τε καὶ τὰ ἐμὰ διαβούλια, κηρύσσω νῦν, ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ Ζ'., τὴν ὁριστικὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου ταύτης.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΗΜΕΡ. 27/9 Φεβρ 1907